Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

DEIS a chur i bhfeidhm: Céimeanna Praiticiúla le haghaidh Athrú Bríoch agus Iontomhaiste

Leabhrán Foghlama Gairmiúla

2025 - 2026

CC BY NC

EFG Forbhreathú

Seisiún 1	Pleanáil Gníomhaíochta DEIS Um Fheabhsú Scoile a Neartú Strengthening DEIS Action Planning for School Improvement
Seisiún 2	DEIS ag Obair: Céimeanna Praiticiúla le hathrú intomhaiste brí Making DEIS Work: Practical Steps for Meaningful, Measurable Change
Seisiún 3	DEIS i bhfeidhm: Céimeanna Praiticiúla le hathrú intomhaiste brí Making DEIS Work: Practical Steps for Meaningful, Measurable Change

Conair Foghlama Gairmiúil

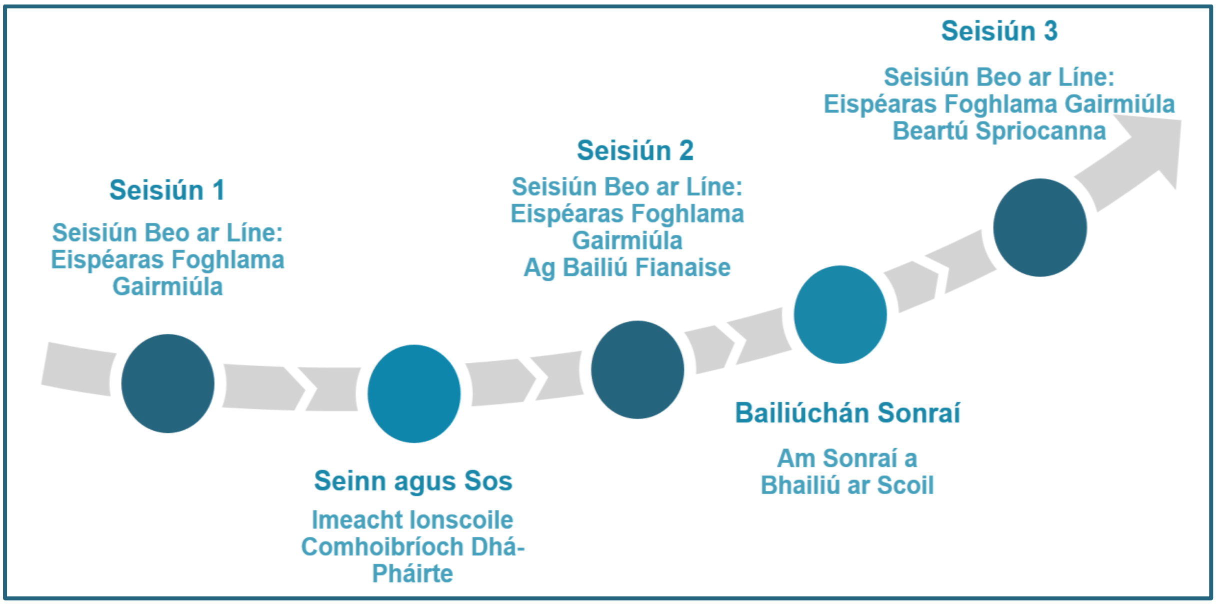

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Session 1: Strengthening DEIS Action Planning for School Improvement

Seisiún 1: Pleanáil Gníomhaíochta DEIS Um Fheabhsú Scoile a Neartú

Aidhmeanna Sheisiúin 1:

- Tuiscint a fháil ar fhís DEIS, a phríomhtheachtaireachtaí, agus an rud atáthar ag súil le Pleanáil Gníomhaíochta DEIS.
- Plé a dhéanamh ar an bPróiseas Sé-Chéim mar chur chuige córasach le haghaidh pleanáil feabhsúcháin DEIS atá éifeachtach thar na príomhthéamaí. .
- Gnéithe de Phlean DEIS atá éifeachtach a aithint.

Ionchais agus Riachtanais DEIS 2017

Expectations and Requirements of DEIS

Fís
An tOideachas a bheith ina chonair chruthaithe chuig deiseanna níos fearr dóibh siúd as pobail atá i mbaol míbhuntáiste agus eisiaimh shóisialta.

Uaillmhian
Bheith chun tosaigh ar an Eoraip i dtaca le feidhm a bhaint as an oideachas le constaicí a bhriseadh anuas agus le cúl a chur ar phatrún an mhíbhuntáiste idirghlúine trí fhoghlaimeoirí a chumasú le bheith páirteach, bheith rathúil agus cur go héifeachtúil leis an tsochaí sa domhan seo atá ag athrú.

Athmhacnamh ar Chleachtas Reatha

Cé chomh muiníneach is atá tú ar an éifeacht ag do phróiseas pleanála DEIS mar atá sé faoi láthair?

Déan machnamh air:

Cad atá ag obair go maith?

Cad iad na réimsí a imríonn tionchar ar do scoil?

Cad iad na réimsí is lú éifeachtacht nó is lú dúshlán?

Forbraítear ár Téamaí DEIS tríd an bPróiseas Sé-Chéim FMS

<table>
<tr><th>Téamaí DEIS</th><th>An tslí a bhforbraítear iad…</th></tr>
<tr><td>
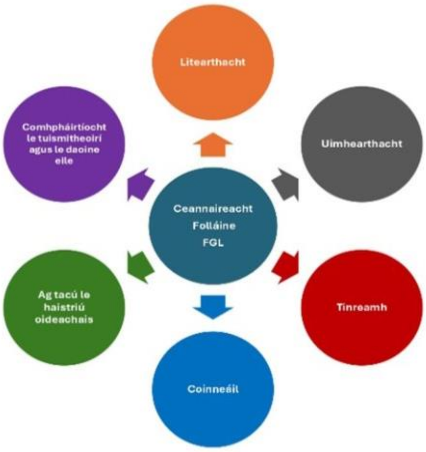

</td><td>

</td></tr>
</table>

Na Gnéithe de phróiseas Pleanála DEIS atá éifeachtach a phlé. Cad iad do láidreachtaí reatha i ngach gné? Cad is féidir a fheabhsú?

Breac síos do mhachnaimh sa tábla thíos.

<table>
<tr><th colspan="2">Straitéiseach</th></tr>
<tr><td>Míniú</td><td>Straitéiseach – i gcomhréiteach soiléir le DEIS agus fís na scoile, a misean, agus a tosaíochtaí maidir le feabhsúchán. Leag béim air gur chóir do gach plean fís chuimsitheach, láidir a chur in iúl a thagann le misean DEIS ina iomláine maidir le cothromas agus le barr feabhais do gach scoláire, fís atá bunaithe ar riachtanais agus tosaíochtaí na scoile ina comhthéacs féin ina gcuid iarrachtaí chun torthaí foghlama do gach leanbh a fheabhsú, go háirithe dóibh siúd is mó atá i mbaol a bheith faoi mhíbhuntáiste oideachais.</td></tr>
<tr><td>Réimsí is láidre</td><td>Réimsí a theastaíonn forbairt uathu</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
</table>

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Déanann an Fhianaise Eolas Dó

Míniú	Déanann An Fhianaise Eolas Dó – a bhunaítear ar anailís chríochnúil na sonraí (cáilíochtúil agus cainníochtúil). Aithin an tábhacht atá le raon fairsinge fianaise a úsáid: trialacha caighdeánaithe, tinreamh, aiseolas ó pháirtithe leasmhara, etc. Cuirtear tús le pleanáil as tuiscint nithiúil de fhíor-riachtanais.	
Réimsí is láidre		**Réimsí a theastaíonn forbairt uathu**

Dírithe

Míniú	Dírithe - Bíodh líon beag tosaíochtaí fónta indéanta agat. Mínigh nár chóir do spriocanna a bheith doiléir nó ginearálta. Bain úsáid as critéir SMART chun a dheimhniú go bhfuil spriocanna intomhaiste réadúil. Ní mór do spriocanna a bheith dírithe ar gach leanbh, go háirithe ar leanaí is mó atá i mbaol a bheith faoi mhíbhuntáiste oideachais.	
Réimsí is láidre		Réimsí a theastaíonn forbairt uathu

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

I gComhréiteach le Creataí Náisiúnta

Míniú	I gComhréiteach le Creataí Náisiúnta – Ceanglaítear é le Ag Breathnú ar an Scoil Againne 2022 (ABASA) 2022 agus le Ráiteas Polasaí Folláine & Creat Cleachtais. Tá tagairt taighde, treoirlínte náisiúnta, agus staidéir cháis san áireamh leis seo. Cuir béim ar ailíniú le réimsí ABASA 2022 agus leis an bpróiseas FMS. Ní choimeádtar plean láidir DEIS ar leithlis – tá sé ina chuid den timthriall forbartha scoile uile.

Réimsí is láidre	**Réimsí a theastaíonn forbairt uathu**

Dírithe ar Ghníomh

Míniú	Dírithe ar Ghníomh – a chuimsíonn gníomhartha sonracha faoi cheangal ama i dteannta le freagrachtaí soiléire. Teastaíonn réasúnaíocht shoiléir le haghaidh gníomhartha ar chóir dóibh a bheith bunaithe ar dhea-chleachtas atá ar eolas. Mar atá luaite, is iad na spriocanna an rud a theastaíonn uait baint amach, is iad na gníomhartha an tslí a dtabharfaidh tú fúthu. Ba chóir do gach múinteoir a bheith ar an eolas faoi na spriocanna sa plean DEIS, agus ba chóir na gníomhartha a bheith soiléir sa seomra ranga.

Réimsí is láidre	**Réimsí a theastaíonn forbairt uathu**

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Timthriallach agus Atriallach	
Míniú	Timthriallach agus Atriallach – a léiríonn machnamh leanúnach, beachtú, agus oiriúnú a bhunaítear ar dhul chun cinn agus ar chomhthéacs. Sa deireadh thiar, ní hé amháin gníomh ach tionchar atá ina chomhartha de phlean maith. Cinntigh gurb é torthaí a theastaíonn do scoláirí an bonn atá faoi gach cinneadh pleanála.
Réimsí is láidre	**Réimsí a theastaíonn forbairt uathu**

I gComhar le Chéile	
Míniú	I gComhar le Chéile – forbraítear trí fhíorchomhairliúchán le foireann na scoile, scoláirí, agus tuismitheoirí. Cuir béim air go ndéantar pleananna éifeachtacha le chéile. Ba chóir do foireann na scoile, scoláirí, agus tuismitheoirí, fiú, pleananna a thuiscint agus a bhrath gur leosan an plean.
Réimsí is láidre	**Réimsí a theastaíonn forbairt uathu**

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Monatóireacht agus Athbhreithniú		
Míniú	Monatóireacht agus Athbhreithniú – a áiríonn spriocanna intomhaiste agus próisis le haghaidh monatóireacht leanúnach.	
Réimsí is láidre		**Réimsí a theastaíonn forbairt uathu**

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Session 2: Making DEIS Work: Practical Steps for Meaningful, Measurable Change

Seisiún 2: DEIS a chur i bhfeidhm: Céimeanna Praiticiúla le hathrú bríoch intomhaiste

Aidhmeanna Sheisiún 2:

- Scileanna a fhorbairt chun sonraí a chíoradh agus a anailísiú go héifeachtach le heolas a dhéanamh do chinntí i bpleanáil DEIS a bhunaítear ar fhianaise agus tacaíocht a thabhairt do na cinntí sin.

Foinsí Sonraí:

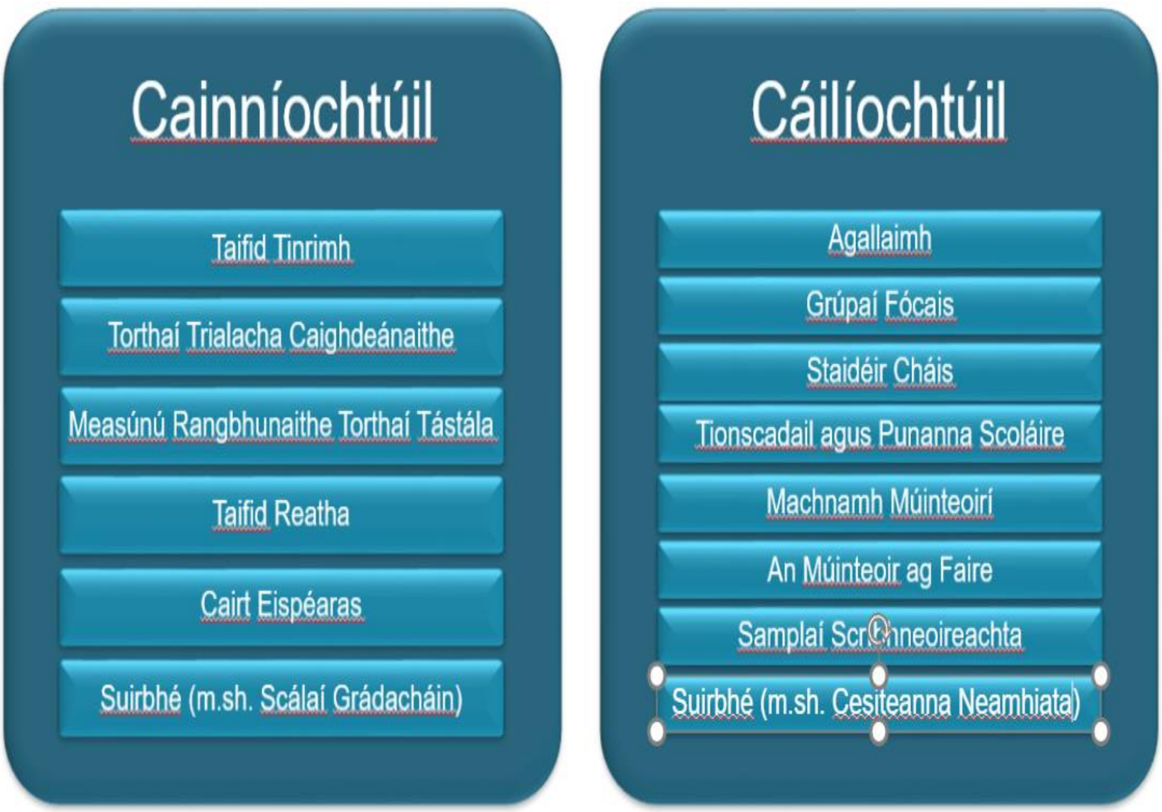

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Staidéar Cáis

Comhthéacs:

Is bunscoil uirbeach DEIS banda 2 í Oak National School ina bhfuil 320 cláraithe. Freastalaíonn an scoil ar phobal faoi leibhéil éagsúla de mhíbhuntáiste socheacnamaíoch.

Tá an fhoireann tiomanta do thorthaí litearthachta a fheabhsú agus, bunaithe ar bhreathnóireachtaí agus machnamh múinteoirí, le déanaí d'aithin siad an scríbhneoireacht mar réimse a theastaíonn forbairt.

Réimse Fócais:

Tar éis dóibh féachaint ar na torthaí foghlama sa CTB (PLC), dhírigh siad a n-aird ar an toradh foghlama a bhaineann le **gnásanna cló agus struchtúr abairtí** mar measann siad go bhfuil gá lena bhfeabhsú thar an scoil.

1. Cad iad na sonraí ar leith ba chóir don scoil a bhailiú chun sprioc bonnlíne a bhunú?

2. Cé uaidh, is dócha, a gcaithfidís na sonraí a bhailiú?

Machnamh

Ar chuimhneamh ar do réimse fócais duit, déan machnamh ar na sonraí atá ar fáil i do scoil faoi láthair:

Cad a thugann na sonraí sin le fios i dtaobh do réimse roghnaithe?	
An bhfuil an scéal ina iomláine ag na sonraí sin? Cé dó a seasann na sonraí sin?	
Cad iad na sonraí sa bhreis a chaithfimis a bhailiú chun tacú le tuiscint dhomhain?	
Cad iad mo chéad chéimeanna eile?	

Session 3: Making DEIS Work: Practical Steps for Meaningful, Measurable Change

Seisiún 3: Deis a chur i bhfeidhm: Céimeanna Praiticiúla le hAghaidh Athrú Intomhaiste Brí

Aidhmeanna Sheisiún 3:

- Tuiscint a fhorbairt ar conas is féidir athrú ó shonraí go gníomh laistigh den phróiseas DEIS trí spriocanna a bhfuil brí leo agus a ndéanann fianaise eolas dóibh a leagan síos in ár bpleanáil DEIS.

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Sprioc a Leagan Síos Cuimhnigh ar do réimse fócais roghnaithe agus na sonraí a bhailigh tú maidir leis an réimse sin: Forbair Sprioc SMART a léiríonn a bhfuil mar aidhm agat baint amach do scoláirí do scoile lena n-áirítear dóibh siúd atá i mbaol a bheith faoi mhíbhuntáiste oideachais.
Nithe le Cur san Áireamh i mbun Gníomhartha a Aontú • Guth/Rannpháirtíocht na bPáirtithe Leasmhara • Cinntigh go bhfuil **baint dhíreach** ag an ngníomh leis an sprioc agus gur réadúil atá an líon gníomhartha i do chás. • Leag **freagracht ar dhuine** agus **socraigh tomhais** le haghaidh do ghníomhartha e.g. "léirmhúinfidh gach múinteoir gach Luan". • **Bí sonrach**. Is baolach nach ndéantar gníomhartha atá doiléir! • Gníomhartha do chách, roinnt agus beagán

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Monatóireacht:

Straitéisí agus Cuir Chuige:

Na Céad Chéimeanna Eile:

Rólanna a Shoiléiriú

Tabhair Tacaíocht don Fhoireann

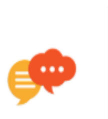

Cumarsáid Shoiléir

Déan Monatóireacht ar Dul chun Cinn Luath

Déan Gníomhartha a Sceidealú

Bí Solúbtha

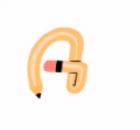

Oide
Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Treoir Phrionsabail DEIS

Comhionannas deiseanna san oideachas dóibh siúd atá faoi mhíbhuntáiste ó thaobh oideachais de.	Ba chóir gníomhartha foghlama agus teagaisc a bheith soiléir thar na sé théama de DEIS.
Agus sibh i mbun pleanáil le haghaigh DEIS, táthar ag súil gur próiseas comhoibríoch scoile uile é ar chóir dó a bheith ionchuimsitheach agus machnamhach.	Is í an sprioc na heispéiris foghlama agus torthaí foghlama do gach scoláire a fheabhsú, go háirithe do scoláirí atá i mbaol.

Tagairtí agus Príomhdhoiciméid

- Looking at our DEIS Action Plan for Improvement in Primary and Post Primary Schools Looking at DEIS Action Planning for Improvement in Primary and Post-Primary Schools

- Looking at Our Schools 2022: A Quality Framework for Primary Schools and Special Schools https://assets.gov.ie/232720/c8357d7a-dd03-416b-83dc-9847b99b025f.pdf

- Participation Framework National Framework for Children and Young People's Participation in Decision-making. https://hubnanog.ie/participation-framework/

- School Self Evaluation – Six Step Process School Self-Evaluation - Six-step process

- Wellbeing Policy Statement and Framework for Practice 2018-2023 (Revised 2019) wellbeing-policy-statement-and-framework-for-practice-20182023.pdf

- SSE Newsletter 13 and 14 on Target Setting and Monitoring https://www.gov.ie/en/department-of-education/collections/sse-newsletters/#school-self-evaluation-newsletters